

A HTMT HÍREI**Elérhető a Magyar Tudomány márciusi száma**

Megjelent a Magyar Tudományos Akadémia folyóiratának, Magyar Tudománynak legújabb, 2024/03 száma, melynek tematikus összeállítása Eötvös Loránd tudományos életművének máig ható jelentősége címet viseli. A márciusi szám vendégszerkesztői: Szarka László Csaba valamint Sólyom Jenő. [...] A Könyvszemle rovatban többek között Karikó Katalin: Áttörések – életem és a tudomány című kötetéről olvashatnak recenziót Koltai Júlia, Magyar Kutatási Hálózat főmunkatársától...” Forrás: Mersz.hu: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Várják a jelentkezőket a Vajdasági Magyar Tudóstalálkozóra

Április 13-án a vajdasági magyar tudósok, kutatók és egyetemi tanárok, tanársegédek számára ismét megrendezik a Tudóstalálkozót Szabadkán, a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon. A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (VMAT) a Magyar Tudományos Akadémia Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság társ szervezésében immár tizennégy éve teszi lehetővé a vajdasági akadémiai társadalom számára a szakmai párbeszédet és eszmecserét biztosító Tudóstalálkozót. [...] Csányi Erzsébetet, a VMAT elnökét a tervezett program részleteiről kérdeztük. [...] Van-e vajdasági magyar tudományos élet, a résztvevők milyen intézményekből érkeznek? – Az évtizedek során nem jött létre egy egységes, rendszerszintű koncepció, tervszerű munka. [...] A vajdasági magyar tudományos élet mindig attól szenvedett, hogy nem voltak stabil állami intézményeink, állandó munkahellyel, infrastruktúrával, épületekkel. [...] Az akadémiai szféra véleményére nem volt kíváncsi a pártpolitika. A napokban fújta el a szél a megkerülhetetlennek titulált VM4K-t, amely [...] létrehozásakor egyetemi vezetők figyelmeztették az MNT-t, hogy ez szakmailag téves koncepció, téves beruházás lesz tragikus következményekkel [...] Az egyetlen mindenkit megszólító konferencia éppen a Tudóstalálkozó, amely a felaprózottság ellenében a közös tevékenységet serkenti...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszámoló: Metszési bemutató 2024

2024. február 23-án ismételten megszerveztük a Marosvásárhelyi Kar campusán, a gyümölcsfák tévégi fenntartó metszése című szakmai napunkat a Székely Gazdaszervezetek Egyesülete, az Erdélyi Múzeum-Egyesület Agrártudományi Szakosztályának, a Visit Maros és a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kar Kertészmérnöki Tanszékének közreműködésével. [...] A rendezvényen közel 100 gazda és mezőgazdasági szakember vett részt, és célja az volt, hogy felhívja a figyelmet a metszés fontosságára és rendszerességére. [...] Bandi Attila egyetemi adjunktus A metszés biológiai alapjai és a különböző metszési módszerek néhány alapszabálya – valamint Bálint János növényorvos, egyetemi tanár Tévégi növényvédelmi munkák – címmel tartott előadást a résztvevőknek. Az előadásokat követően gyakorlati terepi bemutatóval folytattuk...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

Meghívó: XXXII. Tudományos Ülésszak

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya 2024-ben Marosvásárhelyen rendezi meg a XXXII. Tudományos Ülésszakát. A konferencia ezúttal is lehetőséget nyújt majd az orvosi, fogorvosi és gyógyszerészeti tudományok újdonságainak és főleg ezek gyakorlati vonatkozásainak a megismerésére. [...] A szekciósülésen csak az mutathat be dolgozatot vagy posztert, aki 2024. március 8-ig bejelentkezett és elküldte az összefoglalót...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

XXX. Családorvosi Továbbképző Konferencia

Az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya március 22–23. között immár 30. alkalommal szervezi meg a továbbképzőt családorvosok számára Székelyudvarhelyen, a Pápai Páriz Ferenc Alapítvánnyal és Hargita megye Orvosi Kollégiumával közösen...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA**A többnyelvűség mint lehetőség és kihívás**

Bécs városa a napokban közösségi fórumra hívta a migráns szervezeteket és egyesületek képviselőit a városházára, amelynek témája a „Többnyelvűség mint gazdagítás és kihívás” volt. [...] A fórumon ott voltak a többi között a Bécsi Magyar Iskolaegyesülettel,

Király Andrea pedagógiai vezető, valamint Nick Ildikó pedagógus is. Ahogy azt kihangsúlyozták, a kis egyesületek szempontjából a találkozóknak az egyik kiemelt fontossága volt, hogy bemutatták az ez évi pályázati lehetőségeket. [...] Christoph Wiederkehr alpolgármester hangsúlyozni kívánja, hogy Bécsben az integráció nem működik német nyelvtanulás nélkül. Ezért szorgalmazza a nyári bécsi tanulás néven ismert 8000 ingyenes német nyelvtanfolyamot, hogy tegyék kötelezővé a szünetekben a tanköteles gyermekek számára...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Táblázatba zárt magyar kulturális örökség

Hol van Bécsben emléktáblája Ady Endrének? Milyen magyar titkokat rejtenek a Votivkirche üvegablakai és mi köze József Attilának a Collegium Hungaricumhoz? A feladványok megfejtése mind-mint ott rejtőzik az ausztriai magyar emlékek adatbázisában, amit Szemerédi Tibor gyűjt, immár több mint húsz éve. [...] Szemerédi Tibor, még napjainkban is rendszeresen talál új emlékeket. A listán ma közel hatszáz épület, utcanév, tárgy és személy szerepel a költőktől és politikusoktól egészen a filmrendezőig – mindnek valamilyen történelmi vagy kulturális kötődése van a magyarokhoz. [...] Szemerédi Tibor emlékhely-gyűjteménye digitális formában érhető el...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Lendván tartotta első munkaülését a FUEN Magyar Közösségek Munkacsoportja

Február 23–24-én Lendván tartotta első éves találkozóját az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója (FUEN) keretében megalakult Magyar Közösségek Munkacsoport (MKM). Az ülés kapcsán Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, a FUEN elnöke, illetve az MKM minden régiójának képviselője nyilatkozott lapunknak saját közösségének helyzetéről, a megalakult munkacsoport jelentőségéről. [...] A munkaülés témái között a júniusi EP-választás kihívásai, a soros magyar EU-elnökség lehetőségei, valamint a munkacsoport célkitűzéseinek és tevékenységének meghatározása szerepelt. A munkacsoport megválasztott vezetője Brenzovics László, a KMKSZ elnöke...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Gazdaságfejlesztési pályázat a kétnyelvű területen

A magyar nemzeti közösség gazdasági alapjának serkentési programja 1. intézkedésének keretében a múlt héten közzétett pályázatra március 22-ig lehet jelentkezni. Idén közel 332 ezer euró hívható le, a feltételek nem változtak. [...] A nemzetiségi területen székelő és legalább egy éve gazdasági tevékenységgel foglalkozó természetes vagy jogi személyek nyújthatnak be pályázatot (a részletek az MMÖNK honlapjain...)” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Április 1-től új mandátum a felelős szerkesztőknek

Magyar Lovrič Mirjana, a magyar nemzeti közösség tévéműsorai felelős szerkesztőjének újbóli kinevezéséhez egyöntetű beleegyezést adott keddi ülésén a Magyar Nemzeti Közösség Rádió- és Tévé-műsorai Programbizottsága. Az általa benyújtott, 2024-től 2028-ig terjedő munkatervből és fejlesztési vízióból kitűnik, hogy Magyar Lovrič Mirjana a jövőben is folytatni kívánja eddigi munkáját, törekedve a minőség emelésére. A műsorstruktúra megfrissítését különböző kisfilm-sorozatok készítésében látja, együttműködve például a Lendvai Egészségházzal, a kétnyelvű általános iskolákkal, a középiskolával...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Egyszer én is; Csillagtérkép

A Bánffy Központban a múlt héten bemutatták Bence Lajos muravidéki költő-író Egyszer én is II. című újabb novelláskötetét, valamint Szemes Péter zalai irodalomkritikus Csillagtérkép című könyvét, melyben a 2019 és 2023 között született recenzióinak válogatását olvashatjuk. [...] Bence Lajos legújabb kötete a három évvel ezelőtt megjelent Egyszer én is anekdotagyűjtemény folytatása, és öt fejezetre bontva további 52 rövid elbeszélést hoz a muravidéki kisember mindennapi életéből – humoros és olykor kevésbé humoros köntösben. A bemutató közönsége Zadavec Szekeres Ilona és Kovács Tibor–Ringó tolmácsolásában hallhatott néhányat közülük. [...] Bence Lajos, az MTA külső köztestületének tagja a kötetéről nyilatkozott a Muravidéki Magyar Rádió Horizont című műsorának...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kötetbemutató: Mindannyian élni akarunk

A „Dr. Šiftar Alap” Intézet 6. emléknapját a múlt héten a Muravidéki Múzeumban ünnepelték meg a Szlovén Tudományos és Művészeti Akadémia (SAZU) által összeállított, szlovén nyelvű „Mindannyian élni akarunk” című monográfia bemutatásával. [...] Az emléknap keretében az akkori történelmi korszak történéseit kerekasztal-beszélgetés keretében Metka Fujs, Uroš Lipušček nyugalmazott újságíró, publicista valamint az MTA külső köztestületének tagjai: Kovács Attila és Göncz László történészek igyekeztek megvilágítani...” Forrás: Nepujzag.net: [teljes cikk >](#)

Népszámlálás helyett központi népszámlálást vezetnek be

Központi népszámlálást létesítenek, amely felváltja a népszámlálást és összesít minden releváns adatot – jelentette be Marko Primorac pénzügyminiszter múlt héten. [...] Az adatok folyamatos meghatározásából kifolyólag nem kell 10 évet várni a frissítésre. [...] A törvénytervezetet hamarosan nyilvános vitára bocsátják, majd a parlament elé kerül...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Mesterséges intelligencia az oktatásban

A fenti címmel szervezett egynapos továbbképzést a horvátországi magyar tannyelvű iskolákban tanító pedagógusok részére a horvát Köznevelési és Oktatási Ügynökség eszéki intézete a Horvátországi Magyar Pedagógusok Fórumával (HMPF) közösen. [...] A képzésre múlt csütörtökön került sor a kopácsi Tangazdaság és Ifjúsági Központban, amelyet Győrfi Tamás, a bajai Eötvös József Főiskola egyetemi docense vezetett...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Mátyás-mesék az eszéki gyermekszínházban

Az eszéki magyar főkonzulátus szervezésében kedden délelőtt az eszéki Branko Mihaljević Gyermekszínházban Mátyás-meséket mutattak be, melyet Moravetz Levente rendezett. Ez az előadás 6 és 14 éves kor közötti gyerekeknek szól, akik megismerkedhetnek Mátyás királlyal és a hozzá fűződő legendákkal. [...] Minden magyar tannyelvű iskola meghívást kapott az előadásra, összesen 10 településről érkeztek hozzánk a diákok – nyilatkozta lapunknak Magdó János eszéki magyar főkonzul, aki azt is elárulta, hogy legközelebb április 16-án érkezik a pécsi Bóbita Bábszínház egy, a legkisebbeknek szóló előadásával...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Lesznek következményei annak, hogy Szerbia nem hangolja össze külpolitikáját az EU-val

Eric Mamer, az Európai Bizottság szóvivője kiemelte: az összehangolt külpolitika minden olyan ország számára alapvető követelmény, amelyek az EU tagországa kíván lenni. „Ez a csatlakozási folyamat része. Egyértelmű, hogy vannak következményei annak, hogy egy ország nem hangolja össze külpolitikáját az EU álláspontjával, ez alapkövetelmény a tagsághoz, és Szerbiának stratégia célja az, hogy az EU tagja legyen” – mondta Mamer. [...] Az államfő elmondta, a Nyugat három dolgot vár el Szerbiától: ismerje el Koszovó és Metóhia függetlenségét, vezessen be szankciókat Oroszország ellen és...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Több egyetemen is megdrágult a tandíj

Újabb szerbiai karokon emelkedik a tandíj összege ősztől. A Belgrádi Egyetem tíz kara jelentette be a tandíjemelést. Az Újvidéki Egyetem hat karán tervezik egyes szakok tandíjának emelését. [...] .A szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar is emeli a helyi hallgatók tandíját, a külföldiek esetében viszont csökkenti. [...] A tandíj 2006, a kar megalakulása óta 50 000 dinár az önköltségen tanuló hallgatóknak. Azóta nem emeltünk árat. A külföldi hallgatók esetében eddig 2300 euró volt a tandíj, de vonzóbbá kívánjuk tenni a nálunk való tanulást, és azt szeretnénk, hogy a Kárpát-medencéből is érkezzenek diákok Szabadkára, így 1300 euróra csökkentenénk ezt a díjat a külföldiek esetében – mondta el Halasi Szabolcs, a Kar nemzetközi együttműködésért felelős dékán helyettese...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Videó: Kerekasztal-beszélgetés Vajdaság egykori alkotmányának 50. évfordulója kapcsán

50 évvel ezelőtt fogadták el Vajdaság első és egyetlen alkotmányát, amelyet a milosevići rezsim eltörölt az 1988-as, úgynevezett Anti bürokratikus vagy joghurt forradalommal. Az évforduló alkalmából a Vajdasági Újságírók Független Egyesülete kerekasztal-beszélgetést tartott Újvidéken. [...] Branka Dragović, újságíró elmondta: Szerbia nem állt el a demokráciától, hanem soha nem is fogadta el azt. Itt az etnonacionalizmus maradt a domináns. [...] Aleksej Kišjuhas szociológus szerint elhalványult Vajdaság autonómiájának emléke, az új nemzedékek nem emlékeznek, és nincs ki, hogy ápolja a vajdasági identitást. Beszélünk a koszovói szerbek elvándorlásáról, de nem beszélünk a vajdasági horvátok, magyarok, szlovákok elvándorlásáról. [...] Boris Varga, politológus: A határok átrajzolása Jugoszláviában még nem ért teljesen véget...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Pásztor Bálint a VMSZ új elnöke

Nem történt meglepetés a Vajdasági Magyar Szövetség XX. Tisztújító Közgyűlésén, ugyanis a zentai sportcsarnokban megrendezett eseményen a küldöttek a párt elnökének az egyetlen jelöltet, Pásztor Bálintot választották meg. Pásztor többek között elmondta a VMSZ a jövőben is az identitás megőrzése és az egzisztenciateremtés érdekében tevékenykedik, felkarolva minden olyan projektet, amely az emberek életminőségének a javítását célozzák. Fontosnak tartom elmondani, hogy nyitni kívánok a nem VMSZ-színezetű értelmiségiek felé. [...] Március 2-ai tisztújító közgyűlésén a Vajdasági Magyar Szövetség nemcsak elnököt választott Pásztor Bálint személyében, hanem a zentai sportcsarnokban megrendezett eseményen a küldöttek a VMSZ Tanácsának jelöltjeire is szavaztak...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Beszélgetés: Korhecz Tamás alkotmányjogással a magyarság fogyásának okairól

A Sajtószabadság Alapítvány Népfogyatkozás elnevezésű, a közép-európai elvándorlásról szóló tanácskozásán több szempontból is körbejárták az előadók a 2022 októberi népszámlálás eredményeit. A budapesti konferencián Korhecz Tamás alkotmányjogász, a Magyar Nemzeti Tanács korábbi elnöke, az MTA külső köztestületének tagja feltette a kérdést, hogy a vajdasági népfogyatkozásra okkal használjuk-e a demográfiai katasztrófa kifejezést. [...] Korhecz Tamás: A natalitás igenis valós probléma, hiszen ha jól állnánk ezen a téren, akkor a többi tényező, amely a csökkenést kiváltotta, kevésbé lenne érzékelhető. [...] Az, ami a kétezres évek első évtizedeiben kézenfekvő mozgatóereje volt ennek a folyamatnak, a nagyarányú munkanélküliség, mára már nincs. A baj ennek ellenére nagyobb, az elvándorlás erősebb. [...] A vajdasági magyarság elsajátította az uralkodó globalizációs, digitalizációval és állandó gyarapodással összefüggő narratívát. Jelenleg a kutatók is azt mutatják, hogy munkakeresésnél a fizetés az elsődleges szempont. [...] Jelenleg alig van civil szféránk. Olyan erőteljes központosítás történt a mini társadalmunkon belül...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Rendhagyó zeneóra Zentán

Rendhagyó zeneórában volt részük a zentai Petőfi Sándor Általános Iskola harmadik osztályos diákjainak. Műanyag, színes harsonákon tanulhattak meg dalokat, amelyeket pénteken elő is adtak az iskolában. A foglalkozáson három osztály vett részt, nagyjából 42 gyerek állt a színpadra. A foglalkozás vezetőjét, Szögi Istvánt, harsonaművészt kérdeztük az interaktív harsona foglalkozásról. [...] A tanárom, mentorom Mark Boonstra találta ki ezt a projektet, ugyanis, rájött arra, hogy a harsona egy bizonyos szintig gyorsan és könnyen tanulható...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Videó: Vajdasági körúton A régi ház című előadás

Papírszínház műfajban vitték színre A régi ház című, óvodásoknak szóló előadást, amelyet Juhász Erzsébet, topolyai író meséi alapján rendeztek. A színház vajdasági körútja során csütörtökön a magyarkanizsai Gyöngyszemeink Iskoláskor Előtti Intézménybe látogatott el a produkció. A régi ház című mesekötet eredetileg magyar nyelvű kiadvány. A támogatásnak és a produkciónak köszönhetően további három nyelvre is lefordították: szerbre, szlovákra és ruszinra. [...] Vastag Gazsó Hargita, múzeumpedagógus elmondta: A papírszínház műfajával adom elő a mesét...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Hódi Judittal, az Ady Endre Művelődési Egyesület elnökével a Plakett elismerés kapcsán

A Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség a magyar kultúra napja alkalmából Plakett elismeréssel jutalmazta a tavaly fennállásának 75. évfordulóját ünneplő magyarcsernyei Ady Endre Művelődési Egyesületet, annak a példaértékű erőnek és szolgálatnak az elismeréséül, amely [...] a Közép-Bánság magyar értékőrző közösségének bástyáit nyújtja át a szülőföldjének immáron hetvenöt éve. [...] Ez az elismerés – akárcsak a tavaly nyár végén átvett Kallós Zoltán Külhoni Magyarságért Díj – nem az én személyemet tünteti ki, hanem az egész egyesület munkájára hívja fel a figyelmet, illetve méltatja azt. Egy fiatalos és lendületes csapat áll a hátam mögött, akikre bármikor bármiben számíthatok, mondta Hódi Judit, az egyesület elnöke...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Települmérettől tennék függővé a felsőoktatási intézmények számát?

Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumában (MON) körvonalazták, hány felsőoktatási intézménynek lenne célszerű működnie egy bizonyos lélekszámú városban. Így a legfeljebb 100 000 lakosú városokban egy felsőoktatási intézmény működését tartanák célszerűnek – írja a DW Mihajlo Vinnickij oktatási és tudományos miniszterhelyettesre hivatkozva. [...] A miniszterhelyettes hangsúlyozta, a cél az, hogy a felsőoktatási intézmények elérjék az átlagosan 10 ezres hallgatói létszámot. [...]

Jelenleg 6 648 a MON intézményeinek átlagléttszáma. Vannak olyanok, amelyeknek több mint 25 ezer hallgatójuk van, de az átlagléttszám túl alacsony, ami negatívan befolyásolja a hallgatók szakterület-választási lehetőségét, és elaprózza az értékes humán és tárgyi erőforrásokat...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Választ kapott a KMKSZ a határsávban érvényben lévő tartózkodási engedély eltörléséről

Mint arról korábban beszámoltunk, a határsávban érvényben lévő tartózkodási engedély eltörlését kérte az állandó jelleggel ott élő és dolgozó ukrán állampolgárok számára Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke Denisz Smihal ukrán miniszterelnöknek címzett levelében. [...] „A felülvizsgálat eredménye alapján tájékoztatjuk önöket, hogy Ukrajna Alkotmánya 19. cikkelyének 2. része értelmében az állami hatóságok és a helyi önkormányzati szervek tisztségviselői csak az Ukrajna Alkotmánya és törvényei által előírt módon járhatnak el.” [...] A módosítás öt kárpátaljai járás lakosait érinti hátrányosan...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: A háború az oktatás és a tudomány szemszögéből

Veszélyben vannak-e a pedagógusok és másoddiplomás képzésben részt vevők? Hozhat-e egy politikai hatalomváltás változást a háborúban? Béke helyett észak- és dél-koreai típusú fegyverszünet? – erről kérdeztük Mihók Richárd történészt, az Ungvári Nemzeti Egyetem Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézete Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszékének oktatóját. [...] Jelenleg úgy tűnik, hogy majd amikor mindkét fél eljut arra a szintre, hogy már nem tud további műveleteket végrehajtani, akkor létrejön egy demarkációs vonal a frontvonalak mentén, és fokozatosan alacsony intenzitású háborúvá változik az egész. [...] A diákok és a tanárok egyelőre felmentést élveznek a mozgósítás alól, de minden nap ott van a lehetőség, hogy mozgósításra kerül sor. [...] Egy politikai váltás Ukrajnában vagy Oroszországban változtathatna a helyzeten? Ukrajnában bárki, aki békét ajánlana fel, politikai öngyilkosságot követne el...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Nyílt nap és diplomaátadó a három új szakkal bővült II. RF Kárpátaljai Magyar Főiskolán

Február 23-án tartotta meg idei első nyílt napját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (II. RF KMF). Az intézmény átriumában több száz továbbtanulni szándékozó fiatal gyűlt össze, akik betekintést kaptak a főiskola és a hozzá tartozó egységek életébe. [...] Cserniczkó István, a II. RF KMF rektora, az MTA külső tagja rámutatott a képzési programok sokszínűségére, hiszen az alapképzés szintjén 17, míg a mesterképzés szintjén 10 szakra kívánnak idén felvételt hirdetni, emellett 3 új szakkal – angol–német, angol–magyar és ukrán–magyar tolmácsolás – bővül az intézmény képzés kínálata. [...] A Perényi Kultúrúriában került sor a II. RF KMF Oktatás és pedagógiai tudományok, valamint Számvitel és adóügy szakok hallgatói diplomaátadó ünnepségére...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Videó: Diplomaosztó az ungvári magyar intézetben

Harminc diák vette át a mesterképzés elvégzéséről szóló oklevelét az Ungvári Nemzeti Egyetem (UNE) Ukrán–Magyar Oktatási-Tudományos Intézetében (UMOTI). Az ünnepségen kiemelték, nagy érték, hogy valaki mester fokozatú diplomát szerezhet az anyanyelvén tanulva. [...] A végzősöket többek között Spenik Sándor a magyar intézet igazgatója; Zubánics László, a történelem tanszék vezetője; a filológiai tanszék vezetője Zékány Krisztina – valamennyien az MTA külső köztestületének tagjai köszöntötték. Az okleveleket Spenik Sándor igazgató és Papp Ferenc konzul nyújtotta át a magyar nyelv és irodalom, történelem, idegennyelvi nemzetközi szakfordító, matematika-informatika és fizika-informatika szakokon végzett diákoknak...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Beszélgetés: Nyibilevics Mónika, a Nagyszőlősi Perényi Zsigmond Középiskola igazgatója

Az egykori ugocsai vármegyeháza patinás épületében működik a Nagyszőlősi Perényi Zsigmond Középiskola. [...] Jelenleg 49-en dolgozunk az iskolában: 32 pedagógus és 17 technikai munkatárs – indítja beszélgetésünket Nyibilevics Mónika, aki a múlt év júniusa óta vezeti igazgatóként az oktatási intézményt, korábban, 2013 és 2019 között pedig a nevelésért felelős igazgatóhelyettesi pozíciót töltötte be. [...] A háború kitörése óta többen fejezik be nálunk a tanulmányaikat a 9. osztály elvégzése után, és másutt folytatják azokat. [...] Nagyszőlősen a lakosság mintegy 25–30 százaléka magyar. A helyi magyar családok, illetve az etnikailag vegyes családok milyen arányban íratják be önmagukhoz a gyermekeiket? Az előbbieknél 90–98%, az utóbbiak mintegy 70 százalékban hozzánk járatják a gyermekeiket. De ukrán családok is vannak, akik ide íratják be a gyermekeiket...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Varga Éva marad a Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete élén

Varga Évának szavazott bizalmat ismét az idén 30 éves Kárpátaljai Magyar Könyvtárosok Egyesülete a szervezet soros tisztújító közgyűlésen. Szlucky Évát, Molnár Melindát, Papp Maricát alelnöknek, Gáti Georginát pedig titkárnak választották meg ismét. Az eseményt Beregszászban, az Európa-Magyar Házban tartották február 27-én. [...] Az egyesület elmúlt öt évéről Varga Éva tartott beszámolót, amelyben szó esett több helyi és határokon átívelő programról, pályázatokról...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Könyvbemutató, kiállítás, eszmecsere – Irodalmi találkozó a külképviseleten

Magyarország Beregszászi Konzulátusa Gulácsy-termében került megrendezésre az Irodalmi Kilátó. A rendezvényt a 30 éves Magyar Értelmiségiek Kárpátaljai Közössége (MÉKK) és a 15 éves Kárpátaljai Magyar Művelődési Intézet (KMMI) közös szervezte. [...] Vári Fábrián László, az Együtt főszerkesztője, az MMA irodalmi tagozatának vezetője szintén megosztotta gondolatait a találkozó résztvevőivel. 2014 óta megszorodtak az olyan írások, amelyek elítélik a háborút, a békéért szólnak. Így merült fel bennünk az antológia összeállításának ötlete, így született meg a Szégyenpiac, a kortárs kárpátaljai magyar irodalom háborúellenes művei. [...] Shrek Tímea mesekönyvének az Ördögsgzeg című, kárpátaljai meséket tartalmazó könyvének megírásáról vallott...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Interjú: Erdődy Éva, a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum történelemtanára

A Kárpáti Igaz Szó Kulcslyuk rovatának vendége Erdődy Éva, a Beregszászi Kossuth Lajos Líceum történelemtanára volt. [...] Harminc év távlatából hogyan emlékszik vissza a kezdetekre? Mindig is humán beállítottságú voltam, holott a család inkább matematikusokból állt. A dédnagyapám ugyanakkor 12 nyelven beszélt, úgyhogy valószínűleg tőle örököltem a nyelvek és a történelem iránti szeretetet...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Meghaladta a 60 százalékot a magyar állampolgársággal rendelkező romániai magyarok aránya

Meghaladta a 60 százalékot a magyar állampolgársággal rendelkező felnőtt korú romániai magyarok aránya – derül ki egy friss közvélemény-kutatásból, amelynek eredményeit hétfőn ismertette az RMDSZ. [...] A kutatás válaszadóinak 61 százaléka igényelte a magyar állampolgárságot, 18 százalékuk még nem kérvényezte a honosítást, de tervezi ezt megtenni valamikor a jövőben, 19 százalékuk pedig egyáltalán nem szándékszik igényelni. [...] A kutatás hibrid módszertannal készült, 2023. novemberében 1213 személy telefonos, illetve 2024. januárjában 882 válaszadó személyes lekérdezésével...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Földrengés nyomán beomlott bánya okozhatott szennyezést Bihar megyében

Szennyezés történhetett a Sebes-Körös egyik mellékfolyóján Bihar megyében. A hatóságok nem zárják ki, hogy a legutóbbi földrengés nyomán beomlott egy bánya tárnája. A helyszínen tapasztaltak alapján a víz vöröses színű...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Miért nem beszélnek a magyarok románul?

Előítéletek és tévhitek keserítik meg a romániai magyarok életét, mivel azt hiszik rólunk, hogy nem akarunk és nem tudunk románul jól beszélni. Bár a szociológiai felmérések ezeknek a tévhiteknek ellentmondanak, mégis elég gyakran szembesülünk ezekkel, és mi magunk is hajlamosak vagyunk elhinni. Az aszimmetrikus nyelvi viszonyok méltánytalanságot eredményeznek. Ahhoz pedig, hogy a románok megtanuljanak magyarul, nagyon komoly érdekeik kell fűződjenek – tudhattuk meg a Mathias Corvinus Collegium által február 26-án szervezett kerekasztal-beszélgetésen, amelyen négy fiatal szakember fejtette ki véleményét a témában Ugron Hanna moderátor kérdéseire válaszolva...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Interjú: Szakmai titkokról és a román nyelv könnyű megtanulásáról Simon Judit tolmáccsal

Több mint harminc éve van a pályán tolmácsként, fordítóként Simon Judit, akit Tusványoson, kolozsvári, marosvásárhelyi, sepsiszentgyörgyi színházfesztiválokon láthat leginkább az ember, ha figyel arra is, ki közvetíti a magyarul vagy románul nem beszélőknek, ami elhangzik. [...] Rengeteg kihívás volt. A legnagyobb szakmai és emberi kihívás az volt és az, hogy nem mindenki tud beszélni, nem mindenki beszél szépen, összefüggően, nem mindenki tudja, hogy mit akar mondani, és akkor azt ki kell találni, ugyanakkor [...] mindig vigyázni kell arra, hogy semmi olyant ne mondj el, ami őt vagy téged, a tolmácsot kötelezne valamire. [...] A mesterséges intelligencia, amint a neve is mondja, eléggé mesterséges. Elhangzik akár egy tájszó, egy zsargon, vagy egy nagyon szakmai kifejezés, és azzal nem tud mit kezdeni...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Több erdélyi magyar társulat előadását díjra jelölte a Román Színházi Szövetség

Az egy előadásnak járó legtöbb jelölés képzeletbeli versenyét idén a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata nyeri az Igazság gyertyáival, derül ki, ha végignézzük a Román Színházi Szövetség (UNITER) szerdán közzétett jelöltlistáját. A Temesvári Csiky Gergely Állami Magyar Színház 1978 című előadását két kategóriában is jelölték, [...] A Kolozsvári Állami Magyar Színház két előadással szerepel a jelöltek között...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: „Interaktív” előadás

Amikor az Interaktív című előadáson a színpadra csöppensz, lehet furcsa érzés kap el, kinyílik a tér s hirtelen az otthonosnak tűnő színház a másik oldalról – a nagyszínpadról – ijesztővé és vakítóvá válik. [...] Tanárként sokat beszélgetek a diákokkal az előadások kapcsán. Egyre jobb beszélgetések alakultak minden osztályban, bizony, nyitottak a diákok a színház világára, sok kérdés felmerült, s a korábbi cikkekre reflektálva egyre több kolléga jelezte különböző iskolákból, hogy jó témaindítóként szolgál egy jó előadás...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Ismertető: A kolozsvári gyógyszerészeti múzeumi anyag teljes leltára

A múzeumi anyag teljes leltára novemberben hét tekintélyes kötetben került bemutatásra, s ott kinyomtatva olvasható, hogy a műtárgyak száma 3819, ezek 2491 leltári szám alatt vannak iktatva. A múzeumi anyag számbavétele angol nyelven jelent meg, ezzel a címmel: (Adalékok a 16–20. századi erdélyi gyógyszerészetről). [...] A Mauksch–Hintz-házból a kiköltözés számos meglepetéssel szolgált, mert olyan iratokat és tárgyakat is találtak, amelyek semmilyen nyilvántartásban sem szerepeltek, vagy éppen eltűntként voltak számon tartva. Nem beszélve arról, hogy a régészeti feltáró munka során is számos tárgy, töredék került elő, sőt egy 1873 táján elrejtett, értéket tartalmazó kincs is. [...] Ez a hétkötetes munka külön figyelmet érdemel...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Nem éri meg magyarországiakat alkalmazni a munkaerő után sóvárgó partiumi városokban

Jó ideje nulla munkanélküliségi rátával büszkélkedik az Arad megyei Kisjenő, de csak az egyik szemük nevet a kisváros irányítóinak: további ezer dolgozóra lenne szükség, mégpedig sürgősen. [...] Megerősítette mindezt a Florin Chereji polgármester is: óriási problémát jelent a munkaerőhiány a településen működő, fejlődő vállalkozások számára. Emiatt már Magyarországon is toboroztak munkaerőt, viszont a kezdeményezés kudarcba fulladt a határon kígyózó sorok miatt. A sajtótájékoztatón szintén részt vevő Iustin Cionca Arad megyei tanácselnök hozzátette, ez a probléma az egész megyében fennáll. [...] Az ország nyugati határvidékén elég sok magyarországi állampolgár dolgozik, ugyanis a határ menti kisvárosaikban kisebbek a fizetések, mint a határ innenső oldalán található romániai városokban...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Teljes pompájában díszleg a felújított marosvásárhelyi Kultúrpalota

Átadták csütörtökön a felújított marosvásárhelyi Kultúrpalotát, a négy évig tartó felújítási és restaurálási munkálatok alatt teljesen megújult Erdély egyik legfontosabb műemlék épülete. [...] Ötvös Koppány Bulcsú, a Maros Megyei Múzeum igazgatója beszédében rámutatott: a palota 111 éve szolgál művelődési célokat, és legutóbb valószínűleg felavatásakor tündökölt ugyanolyan pompában, mint most...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Rangsor: Az INEKO társadalomkutató intézet közzétette az oktatási intézményeket rangsoroló listáját

A több különböző tényező figyelembe vételével kialakított, 757 oktatási intézményt tartalmazó lista szerint az ország legjobb alapiskolája a Szent Cirill és Metódról elnevezett kassai alapiskola. [...] Ami a magyar tanítási nyelvű oktatási intézményeket illeti, a legelőkelőbb helyen a pozsonyi Duna utcai alapiskola végzett (122. hely). [...] A magyar tanítási nyelvű gimnáziumok között a kassai Márai Sándor Gimnázium (35. hely), a dunaszerdahelyi magángimnázium (52. hely), az érsekújvári Pázmány Péter Gimnázium (60. hely), a pozsonyi Duna utcai gimnázium (62. hely) és a komáromi Selye János Gimnázium (97. hely) került be az első százba...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

„Mintha a földelkobzásokban Beneš tovább élne”

A végsőig küzdeni akar az igazáért az az osztrák család, amelynek értékes ingatlanjaira a Beneš-dekrétumok alapján kiadott vagyonekbevételeket az elsőfokú szlovák bíróság most bevégezte. A Pozsony melletti Dunahidas határában lévő telkek nagy részén a fővárost elkerülő autópálya-körgyűrű egyik csomópontja áll, a földterületek értéke a 400 ezer eurót is meghaladhatja. [...] Anderl abszurdnak tartja, hogy ugyan 2018-ban megörökölte az ingatlanokat, tulajdonába vette azokat, bejegyezték az ingatlan-

nyilvántartásba, de aztán évekkel később egy állami intézmény előáll egy dokumentummal, amely alapján el akarják tőle venni a földterületeket. [...] Fiala-Butora János jogász, emberi jogi szakember, a Jogtudományi Intézet kutatója szerint a pozsonyi bíróság döntése abszurd [...] a mostani döntés azt igazolja, hogy a Beneš-dekrétumokat nem lehet a hazai bíróságokra bízni...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Másodfokon is a szlovák történelemhamisítás ellen felszólaló muzeológusnő mellett döntött a bíróság

Egy hatodik éve húzódó ügy végére került pont február végén. A pozsonyi kerületi bíróság másodfokon is Zuzana Falathová javára döntött, akit egy magyarországi lapnak adott interjúja miatt hurcoltak meg munkahelyén, majd rúgtak ki. A 2018. decemberében megjelent interjúban Falathová arról beszélt: [...] sokszor tapasztalok felháborító dolgokat, például most volt százötven éves az intézmény, szép kiállítást is berendeztek, de minden csak angolul és szlovákul volt kiírva, holott magyar és német magánemberek gyűjteményéből és pénzéből alapították a múzeumot. [...] Mondjuk a főtéren legalább a német múltat elkezdték elismerni, de a nyelvtörvény miatt hatalmas büntetés jár egy magyar billboard-ért, miközben senkit sem zavar, hogy a dolgok nyolcvan százalékban angolul vannak kiírva. [...] Ügyvédje, Nagy Dávid szerint a kedvező ítélet ellenére a Falathovára rásütött bélyeg megmarad, és aligha találna munkát Szlovákiában...” Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Konferencia: A szlovákiai magyarok politikai magatartásáról

A Fórum Kisebbségkutató Intézet március első napján A szlovákiai magyarok politikai magatartása 2020–2023 című elemző, értékelő konferenciát tartott, amely elsősorban a szeptemberi parlamenti választásokkal volt hivatott foglalkozni. [...] Öllös László, a Fórum Intézet elnöke a megnyitóban kiemelte, hogy „Ez nem kampánykonferencia, leginkább nézetek ütköztetése, építő jellegű vita kibontakoztatása a cél, amely irányt mutathat a továbbiakban.” [...] Horony Ákos kisebbségi kormánybiztos a nyelvhasználat kérdését járta körül. Rámutatott, hogy a mi közösségünk megtartója a nyelv, ami rapid módon vesz elkelő helyéből, sajnos a nyelvváltást követően nemzetiségváltás következik be, ez jól mérhető. ...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Megkezdődött a Komáromi Pedagógiai Napok rendezvénysorozata

A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (SZMPSZ) Komáromi Területi Választmánya 2024. február 26. és 2024. március 1. között rendezi meg a XXVIII. Komáromi Pedagógiai Napok szakmai rendezvénysorozatát „Élni a lehetőségekkel! – Sokszínű pedagógia a mindennapokban” címmel. [...] A köszöntők után a Komáromi Pedagógiai Napok első előadását Setényi János oktatáskutató tartotta Tudni tanulni címmel. [...] Az elmúlt napokban Petőfi Sándor és Arany János barátságáról, valamint Radnóti Miklós utolsó hónapjait felölelő irodalmi előadásokkal járta Tóth Péter Lóránt versvándor Komárom és környékének oktatási intézményeit...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Podcast: Továbbra is szennyezett víz ömlik a Sajóba

Két éve indult ez a természeti katasztrófa, de még mai napig sem került pont a végére. A kétéves folyamatról és a mai helyzetről a rozsnyói Varga Tibor számol be, aki aktivistaként vett részt a történelemben, s több videóval is felhívta a nyilvánosság figyelmét a víz szennyezettségének mértékére és a cselekvés hiányára. [...]Varga Tibor aktivistával Kuklis Katalin beszélgetett a Pátria rádió Nappali c. műsorában...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Jókai Podcast: Gál Tamás Komáromi Jókai Színház igazgatója

A Komáromi Jókai Színház és a Paraméter hírportál közös podcast-sorozatának legújabb epizódjában a színház igazgatóját faggatjuk. A Kultminornak irreális adminisztratív elvárások végett vissza kellett fizetniük a megítélt támogatást, a megyétől pedig meg sem kapták a beígért pénzeket, mondja podcastunkban a Komáromi Jókai Színház igazgatója, akivel a Mefisztó című előadásról is beszélgetünk...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A révkomáromi Klapka-szobor története

Nem sokkal halála után Komáromban szobrot emeltek Klapka György, a szabadságharc hős tábornokának emlékére. A szimbolikus térfoglalás jegyében Komárom magyar vonatkozású szobrainak jelentőségét a világháborúkat követő politikai változások idején az államhatalom megpróbálta háttérbe szorítani, illetve a szobrok megsemmisítése is szóba került a második világhégés után. [...] Popély Árpád történész, az MTA külső köztestületének tagjának írásaiból tudhatjuk, a második világháborút követően ismét felvetődött, hogy Klapka szobrát Magyarországra szállítsák...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)